

ΓΡΑΠΤΗ ΩΡΙΑΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Α' ΜΕΡΟΣ

(Από τις 5 ερωτήσεις επιλέγετε 3. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 4 μονάδες).

1. Ποιες ήταν οι κοινωνικές δυνάμεις-ομάδες του ελληνισμού στα χρόνια της Τουρκοκρατίας; (απλή αναφορά)

.....
.....
.....
.....

2. Να αναφέρετε τις ευρωπαϊκές επαναστάσεις των αρχών του 19^{ου} αιώνα (απλή αναφορά). Ποιες απέτυχαν και γιατί απέτυχαν;

.....
.....
.....
.....
.....

3. Ποιοι ήταν οι ευνοϊκοί παράγοντες για την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας και ποιες οι δυσκολίες που είχε να αντιμετωπίσει;

.....
.....
.....
.....
.....

4. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α' με τα σωστά στοιχεία της στήλης Β'

A'

1. Ρήγας Βελεστινλής
2. Ριζοσπάστες δημοκρατικοί
3. Οδησσός
4. Ιερός Λόχος
5. Τεργέστη
6. Αλέξανδρος Υψηλάντης
7. Καρμπονάροι
8. Ορλωφικά
9. Παραχώρηση Συντόγματος
10. «Αρχή των εθνοτήτων»

- α. Εξέγερση κατά των Οθωμανών
- β. Πόλη με ισχυρή ελληνική παροικία
- γ. Μυστική επαναστατική οργάνωση
- δ. Εκπρόσωπος των Νεοελληνικού Διαφωτισμού
- ε. Επίλεκτο ελληνικό στρατιωτικό σώμα
- στ. Το δικαίωμα ενός λαού να συγκροτήσει κράτος
- ζ. Πολιτικό ρεύμα των αρχών του 19^{ου} αιώνα
- η. «Γενικός Επίτροπος της Αρχής»
- θ. Πόλη όπου ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία
- ι. Πολιτικό αίτημα των αρχών του 19^{ου} αιώνα

5. Να αναφέρετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές (Σ) ή λάθος (Λ)

- α) Η συνθήκη του Κιοντσούκ Καϊναρτζή επέτρεπε στα καράβια με ελληνική σημαία να διέρχονται από το Βόσπορο.
- β) Οι συντηρητικοί φιλελεύθεροι ήταν πολιτικό ρεύμα που υποστήριζε τη συνταγματική μοναρχία.
- γ) Ο Ιωάννης Καποδίστριας αρνήθηκε την ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας επειδή ήταν Υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας.

- δ) Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός ζητούσε τη χρήση της αρχαιότητας γλώσσας στην εκπαίδευση.
ε) Η εξέγερση των Ελλήνων κατά του Αλή Πασά στο Σούλι έγινε το 1770.

Β' ΜΕΡΟΣ

(Από τις 4 ερωτήσεις επιλέγετε 2. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 4 μονάδες).

1. Ποιες κοινωνικές δυνάμεις του Ελληνισμού στα χρόνια της Τουρκοκρατίας θεωρείτε ότι βοήθησαν περισσότερο στην προετοιμασία της Ελληνικής Επανάστασης και γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Πώς κρίνετε την απάντηση του Ιωάννη Καποδίστρια στην πρόταση που τού έγινε να αναλάβει την ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας; Ήταν σωστή ή όχι;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Πώς φαίνεται στο παρακάτω κείμενο η κυριαρχία των Ελλήνων στο εμπόριο της Βαλκανικής στα τέλη του 18^{ου} αιώνα;

Για έναν ολόκληρο αιώνα μετά το 1750 τα ελληνικά ήταν η γλώσσα των εμπορίου στα Βαλκάνια και οι βαλκανιοί έμποροι, ανεξάρτητα από την εθνική τους προέλευση, μιλούσαν γενικά ελληνικά [...]. «Ελληνας» πρώτα απ' όλα σήμαινε πλανόδιος πωλητής ή έμπορος και μ' αυτή την έννοια ακόμα και ένας Εβραίος μπορούσε να είναι «Ελληνας».

T. Stoianovich, «Ο κατακτητής ορθόδοξος βαλκανιος έμπορος», Σπ. Ασδραχάς (επιμ.), *Η οικονομική δομή των βαλκανικών χωρών*, Μέλισσα, Αθήνα 1979, σ. 318

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Ποιες ήταν οι δεσμεύσεις και οι υποχρεώσεις που αναλάμβαναν τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας σύμφωνα με το παρακάτω κείμενο;

Ορκίζομαι ενώπιον του αληθινού Θεού οικειοθελώς, ότι θέλω είμαι επί ζωής μου πιστός εις την Εταιρείαν κατά πάντα. Να μη φανερώσω το παραμικρόν από τα σημεία και λόγονς της, μήτε να σταθώ κατ' ουδένα λόγον η αφορμή τού να καταλάβωσιν άλλοι ποτέ ότι γνωρίζω τι περί τούτων, μήτε εις συγγενείς μουν, μήτε εις πνευματικόν, μήτε εις φίλον μουν [...]

Τέλος πάντων ορκίζομαι εις σε, ω Ιερά Πατρίς [...] και εις την μέλλουσαν ελευθερίαν των ομογενών μου, ότι αφιερώνομαι όλος εις σε. Εις το εξής συ θέλεις είσαι η αιτία και ο σκοπός των διαλογισμών μου. Το όνομά σου ο οδηγός των πράξεών μου, και η ευτυχία σου η ανταμοιβή των κόπων μου. [...]

I. Φιλήμων, Δοκίμιον ιστορικόν περί της Φιλικής Εταιρείας (1834), Γκράφια, Αθήνα 1971, σ. 17